

VEŽBA 1 METODOLOGIJA PROCENE ŠTETA OD POPLAVA U NAŠOJ ZEMLJI

SADRŽAJ

- 1. CILJ PROCENE ŠTETA**
- 2. PREDMET PROCENE ŠTETA**
- 3. OBUHVAT PROCENE ŠTETA**
- 4. JEDINICE ZA KOJE SE VRŠI PROCENA ŠTETA**
- 5. SADRŽAJ ISTRAŽIVANJA**
- 6. METODI PROCENE I IZVORI PODATAKA**
- 7. ORGANIZATORI PROCENE ŠTETA**
- 8. NEPOSREDNI IZVRŠIOCI PROCENE ŠTETA**
- 9. DEFINICIJE I KLASIFIKACIJE**
- 10. OBRASCI**
- 11. POSTUPAK U PROCENI ŠTETA NA PREDMETIMA ZA LIČNU UPOTREBU NA KOJIMA POSTOJI PRAVO SVOJINE GRAĐANA**
- 12. PROCENA ŠTETA ZA KOJE NISU PREDVIĐENI ODGOVARAJUĆI OBRASCI**
- 13. OBRADA I ISKAZIVANJE REZULTATA**
- 14. OBRASCI ELNEP**

UVOD

Pod pojmom **poplava** se podrazumeva stihijsko plavljenje terena usled izlivanja spoljnih voda iz prirodnih i veštačkih vodotoka. Razlozi koji dovode do poplava mogu biti različiti i to: visoki vodostaj, probijanje ili rušenje nasipa, brana i drugih zaštitnih objekata, plavljenje terena unutrašnjim vodama u uslovima abnormalne hidrološke situacije, izdizanje podzemnih voda, velike padavine itd.

Osnovu za sprovođenje regulativnih mera u oblasti zaštite od poplava predstavlja zakonodavstvo koje je pod ingerencijama republičkih i pokrajinskih zakonodavnih organa. Četiri zakona i jedna metodologija regulišu ovu oblast i to su:

1. Zakon o vodama (Službeni glasnik RS, br. 46/91, 53/93, 67/93, 48/94, 54/96)
2. Zakon o planiranju i izgradnji (Službeni glasnik RS, br. 47/03)
3. Zakon o zaštiti od elementarnih i drugih većih nepogoda (Službeni glasnik SRS, br. 20/77, 24/85, 27/85, 52/88, 6/89, i Službeni glasnik RS, br. 53/93, 67/93, 24/94)
4. Zakon o izgradnji investicionih objekata
5. Metodologija za procenu šteta od elementarnih nepogoda (Službeni list SFRJ, br. 27/87)

Zakon o vodama se pridržava principa da se obezbedi nesmetano oticanje velikih voda. U tom smislu se određuje uži pojas duž reke (vodno područje) unutar koga se ne sme graditi ništa što bi ometalo slobodno oticanje vode. Za svaku gradnju u tom pojasu se traži obavezno vodoprivredan saglasnost. U zakonu je definisana zaštita od štetnog dejstva voda i to članovima 26-36.

U zakonu o planiranju i izgradnji se definiše postojanje opasnosti od poplava i obavezuju se planeri da o tome vode računa. Između ostalog, u zakonu su navedeni propisi bitni za ovu oblast, kao što su npr. da ministarstvo izdaje odobrenje za izgradnju visokih brana i akumulacija ispunjenih vodom, jalovinom ili pepelom za koje je propisano tehničko osmatranje, za regulacione radove za zaštitu od velikih voda gradskih područja i ruralnih površina većih od 300 ha itd.

Zakon o zaštiti od elementarnih i drugih većih nepogoda predviđa i mere za zaštitu od poplava. U zakonu u članu 60 definisane su mere zaštite koje se mogu podeliti u četiri grupe i to:

- ✓ preventivne mere zaštite
- ✓ mere zaštite u slučaju neposredne opasnosti od elementarnih nepogoda
- ✓ mere zaštite kada nastupe elementarne nepogode
- ✓ mere ublažavanja i otklanjanja neposrednih posledica od elementarnih nepogoda

Predviđeno je u merama ublažavanja i otklanjanja neposrednih posledica od poplava, pored mera kojima se stvaraju uslovi za normalan život i rad na nastradalom području predviđene su i mere kao što su prikupljanje podataka i utvrđivanje visine nastalih šteta, organizovanje prikupljanja i raspodele pomoći i druge mere.

Zakon o izgradnji investicionih objekata precizira koje su saglasnosti potrebne za dobijanje dozvole za investicionu izgradnju i koja dokumentacija je za to potrebna. U tim zakonima se izričito zahteva vodoprivredna saglasnost kao bitan element za izdavanje dozvole. U odnosu na opasnost od poplava se pri tome ima u vidu sigurnost objekta za slučaj nailaska voda.

Ovi svi zakoni predstavljaju u suštini adekvatan okvir unutar koga se i pitanja poplava mogu obuhvatiti u celini i u skladu sa savremenim načelima primene regulativnih mera za smanjenje šteta od poplava.

U cilju procene nastalih šteta usled poplava sastavljena je metodologija za procenu šteta od elementarnih nepogoda, objavljena u Službenom listu SFRJ pod brojem 27/87 i koja služi u principu za jednoobrazno utvrđivanje visine šteta prouzrokovanih poplavama.

1 CILJ PROCENE ŠTETA

Posle poplave koja je prouzrokovala štete većih razmera, potrebno je da se na jedinstven način i primenom istih merila izvrši stručna procena šteta, koja ima za cilj utvrđivanje veličine šteta u naturalnim i vrednosnim pokazateljima. Rezultati procene šteta se koriste za utvrđivanje konkretnih mera za otklanjanje nastalih šteta i kao osnova za podnošenje zahteva za dodelu sredstava solidarnosti ugroženim područjima.

2 PREDMET PROCENE ŠTETA

Predmet procene šteta su:

- ✓ osnovna sredstva
- ✓ obrtna sredstva (sirovine, nedovršena proizvodnja, gotovi proizvodi kao i trgovinska roba)
- ✓ tekuća poljoprivredna proizvodnja
- ✓ troškovi izazvani poplavom (raščišćavanje terena, prevoz šteta, odbrana od poplava itd.)

Direktne štete se procenjuju na nepokretnostima i drugim stvarima na kojima postoji pravo svojine fizičkih i pravnih lica, a koje su zahvaćene poplavom.

Kod **indirektnih šteta** uzima se u obzir izgubljeni dohodak zbog smanjene poljoprivredne proizvodnje usled nastalih šteta izazvanih poplavom.

3 OBUHVAT PROCENE ŠTETA

Procenom šteta se obuhvataju sve privredne organizacije kao i sva materijalna dobra na kojima postoji pravo svojine, koja su pretrpela štete od poplave. Procena šteta vrši se posle nastale poplave koje su prouzrokovale štete većih razmera. O tome u kom će se slučaju i na kojoj teritoriji vršiti procena šteta odlučuje nadležni organ republičke odnosno pokrajinske uprave.

Kod poplava većih razmera, koje moraju imati veći broj stručnih komisija za neposrednu procenu šteta, radi obezbeđenja potpunog obuhvata i izbegavanja dupliranja, koriste se okruzi na koje je podeljena cela teritorija Srbije.

4 JEDINICE ZA KOJE SE VRŠI PROCENA ŠTETA

Procenom šteta obuhvataju se jedinice zahvaćene poplavom i to:

- ✓ Privredne organizacije iz svih oblasti privrede (vodoprivreda, industrija i rudarstvo, poljoprivreda, itd.)
- ✓ Organizacije u vanprivrednim delatnostima (obrazovanje, nauka, kultura i informacije, zdravstvena i socijalna zaštita, itd.)
- ✓ Stambene zgrade i stanovi
- ✓ Poljoprivredno zemljište i sredstva na kojima postoji pravo svojine građana (poljoprivredna gazdinstva)
- ✓ Svi oblici radnji (zanatske, prevoznike, trgovinske, itd.) u kojima se samostalno obavlja delatnost
- ✓ Predmeti za lične potrebe na kojim postoji pravo svojine građana
- ✓ Kulturno istorijski spomenici, muzeji, arhivi i biblioteke
- ✓ Crkve, manastiri, samostani i džamije

5 SADRŽAJ ISTRAŽIVANJA

Kod procene štete za svaki predmet procene treba da se obezbedi sledeće: Vrsta objekta, opreme i drugih sredstava prema utvrđenoj nomenklaturi, njihova veličina, stepen oštećenja (oštećeno-uništeno), iznos troškova za opravku oštećenog sredstva, sadašnja vrednost uništenog sredstva, vrednost spašenog materijala i **visina procenjene štete**.

Za te svrhe je potrebno obezbediti tržišne cene na dan nastanka poplave i to:

- cene po kojima bi mogla da se nabave uništena sredstva (radi utvrđivanja nabavne i sadašnje vrednosti sredstava odnosno materijalnih dobara na kojim postoji pravo svojine)
- cene po pozicijama radova za procenu šteta kod oštećenih objekata i cene po vrstama radova za procenu šteta kod opreme
- cene proizvođača (otkupne cene) poljoprivrednih proizvoda i tržišne cene repromaterijala potrebne za procenu šteta na obrtnim sredstvima i tekućoj poljoprivrednoj proizvodnji.

Navedene cene preuzimaju se od procenitelja tj. osiguravajućih agencija, koje vrše procenu na istom području za svoje osiguranike.

6 METODI PROCENE I IZVORI PODATAKA

Procena šteta se vrši komisijskim direktnim uvidom u svako sredstvo i materijalno dobro na kome postoji pravo svojine, zahvaćeno poplavom. Način procene treba da bude jednoobrazan, kako bi se obezbedili jedinstveni i uporedivi rezultati procene.

Neposrednim uvidom u osnovna sredstva treba da se utvrdi da li su ona oštećena ili uništena od poplave. Kod teže oštećenih sredstava treba utvrditi da li je njihovo oštećenje tako veliko da se opravka ne može izvršiti, ili su troškovi opravke toliko visoki da se ista ne isplati, pa ih u tom slučaju treba tretirati kao da su uništena. Za oštećene objekte i opremu, koje se mogu opraviti, u postupku procene šteta, stručnjaci treba da procene kakve su sve opravke potrebne (po pozicijama odnosno vrstama radova) i koliko treba da su troškovi opravke. Za uništena osnovna sredstva treba da se utvrdi kolika je bila njihova revalorizovana sadašnja vrednost u vreme elementarne nepogode, jer taj iznos predstavlja štetu.

Za obrtna sredstva (zalihe sirovina, poluproizvoda, repromaterijala itd.) mora da se izvrši popis tj. inventar i da se na već utvrđenim knjigovodstvenim obrascima utvrde nastale štete zbog oštećenja ili uništenja.

Potrebni vrednosni podaci za procenu šteta mogu se dobiti iz knjigovodstva i druge dokumentacije, dok se za materijalna dobra na kojima postoji pravo svojine moraju procenjivati. Podaci o cenama koje se koriste prilikom procene šteta preuzimaju se od osiguravajućih agencija, koji ove cene utvrđuju za štete na osiguranoj imovini na konkretnom području.

7 ORGANIZATORI PROCENE ŠTETA

Prema članu 7 Dogovora o utvrđivanju šteta od elementarnih nepogoda (Službeni list SFRJ, br. 27/87) organizatori posla na proceni šteta su komisije za procenu šteta, koje se obrazuju na nivou opštine i republike odnosno pokrajine.

Zadatak **opštinskih komisija** je da:

- obrazuje potreban broj stručnih komisija za procenu šteta
- odredi svakoj stručnoj komisiji teritoriju na kojoj će vršiti procenu šteta
- odredi rok do koga se mora izvršiti procena
- stara o primeni jedinstvene metodologije na teritoriji opštine
- objedini rad svih stručnih komisija za procenu šteta na teritoriji opštine i pruži im pomoć
- izradi zbirni izveštaj o proceni šteta na teritoriji opštine i dostavi ga nadležnom organu opštine na usvajanje i
- usvojeni izveštaj dostavi republičkoj odnosno pokrajinskoj komisiji za procenu šteta

Zadaci **republičke** odnosno **pokrajinske komisije** za procenu šteta su sledeći:

- da objedini rad opštinskih komisija za procenu šteta na teritoriji republike odnosno pokrajine
- da pruži pomoć u primeni jedinstvene metodologije
- izradi zbirni izveštaj o proceni šteta na teritoriji republike odnosno pokrajine
- da zbirni izveštaj dostavi izvršnom veću republike odnosno pokrajine
- da zbirni izveštaj o utvrđenoj šteti na kraju dostavi i saveznom izvršnom veću

8 NEPOSREDNI IZVRŠIOCI PROCENE ŠTETA

Ovom metodologijom se predviđa formiranje:

- a) stručnih komisija u okviru privrednih organizacija
- b) stručnih komisija procenitelja za materijalna dobra na kojima postoji pravo svojine građana i građansko-pravnih lica

Ove komisije bi trebale da budu sastavljene od odgovarajućih kvalifikovanih stručnjaka, i u njima moraju biti zastupljeni i najuži specijalisti zavisno od specifičnosti objekata i drugih sredstava zahvaćenih poplavom. Preporučuje se da u svakoj komisiji bude zastupljen i predstavnik osiguravajuće agencije jer su to najkvalifikovanija lica za procenjivanje šteta.

Za materijalno dobro na kome postoji pravo svojine, procenu vrše stručne komisije procenitelja, koje moraju da posete svaku oštećenu ili uništenu zgradu, domaćinstvo u njoj, kao i svako oštećeno materijalno dobro poljoprivrednika i radnju u kojima se samostalno obavlja delatnost i da na licu mesta izvrše procenu nastale štete.

9 DEFINICIJE I KLASIFIKACIJE

U metodologiji su terminološki predstavljeni svi bitniji pojmovi vezani za ovu oblast. Tako se pod **elementarnom nepogodom** smatraju zemljotresi, poplave, požari, suše, oluje, grad, klizanje tla, epidemije bolesti kod ljudi, epizootije tj. oboljenja životinja od neke zarazne bolesti i štete uzrokovane biljnim štetočinama.

Kao što je na početku rečeno, pod pojmom **poplava** se podrazumeva stihijsko plavljenje terena usled izlivanja spoljnih voda iz prirodnih i veštačkih vodotoka. Razlozi koji dovode do poplava mogu biti različiti i to: visoki vodostaj, probijanje ili rušenje nasipa, brana i drugih zaštitnih objekata, plavljenje terena unutrašnjim vodama u uslovima abnormalne hidrološke situacije, izdizanje podzemnih voda, velike padavine itd.

Šteta prouzrokovana poplavom predstavlja gubitak u nacionalnom bogatstvu. Štetu sačinjavaju direktni troškovi za opravku oštećenih sredstava, sadašnja vrednost uništenih sredstava i troškovi prouzrokovani poplavom. U štete ulazi i tzv. indirektna šteta i to samo one koje predstavljaju gubitak u dohotku zbog smanjene proizvodnje.

Nabavna vrednost osnovnih sredstava. Prilikom procene šteta utvrđuje se vrednost uništenog dobra po cenama na dan nastanka elementarne nepogode, a prema mestu gde se ta dobra nalaze. Za materijalna dobra na kojima postoji pravo svojine građana nabavna vrednost se procenjuje primenom cena koje su važile na dan nastanka elementarne nepogode. Ove cene se preuzimaju od osiguravajućih agencija sa dotičnog terena i to treba da bude cene koje se primenjuju u likvidaciji šteta na osiguranoj imovini.

Sadašnja vrednost osnovnih sredstava. Pod sadašnjom vrednošću osnovnih sredstava podrazumeva se njihova nabavna vrednost umanjena za iznos ispravke vrednosti (amortizacija). Sadašnja vrednost osnovnih sredstava predstavlja praktično revalorizovanu nabavnu vrednost umanjenu za amortizaciju, a preuzima se iz knjigovodstvene evidencije. Za imovinu na kojoj postoji pravo svojine amortizacija se procenjuje prema starosti i priloženim amortizacionim stopama.¹

10 OBRASCI

Za procenu šteta privrednim i vanprivrednim delatnostima društvene svojine primenjuju se sledeći obrasci:

1. Izveštaj o procenjenim štetama od poplave u privrednim organizacijama (vidi tabelu 2 u dodatku)
2. Obrazac za procenu štete na oštećenom i uništenom građevinskom objektu koji je u društvenom vlasništvu (tab. 3 u dodatku)
3. Obrazac za procenu štete na opremi koja je u društvenom vlasništvu (tab. 4 u dodatku)
4. Pomoćni obrazac za procenu šteta na ostalim sredstvima koji se takođe koristi i za procenu šteta na materijalnim dobrima na kojima postoji pravo svojine (tab. 5 u dodatku).

Za procenu šteta na materijalnim dobrima koja su u privatnom vlasništvu građana primenjuju se sledeći obrasci:

1. Obrazac za procenu štete na oštećenim i uništenim zgradama na kojima postoji pravo svojine građana (koji se daje u dve verzije tj. kod poplava manjih i većih razmera, videti tab. 6 u dodatku)
2. Obrazac za procenu šteta na opremi na kojoj postoji pravo svojine građana (tab. 7 u dodatku)
3. Obrazac za procenu šteta na obrtnim sredstvima u vlasništvu građana (tab. 8 u dodatku)
4. Obrazac za procenu šteta na stočnom fondu i tekućoj stočarskoj proizvodnji koji su u privatnoj svojini (tabela 9 u dodatku)

---

¹ Ove definicije su opšteg karaktera, a same specifičnosti vezane za obeležja koja se javljaju samo u jednom obrascu metodologije, objašnjene su uputstvima za popunjavanje konkretnog obrasca

5. Obrazac za procenu šteta na višegodišnjim zasadima i šumskom fondu, tekućoj poljoprivrednoj proizvodnji i zemljištu na kojima postoji pravo svojine građana (tab. 10 u dodatku)
6. Obrazac za procenu šteta na predmetima za ličnu upotrebu na kojima postoji pravo svojine građana (videti tabelu 11 u dodatku)

11 POSTUPAK U PROCENI ŠTETA NA PREDMETIMA ZA LIČNU UPOTREBU NA KOJIMA POSTOJI PRAVO SVOJINE GRAĐANA

Obrazac za procenu šteta na predmetima za ličnu upotrebu može se upotrebljavati samo kada su u pitanju štete od poplava manjih razmera i kada je moguće da komisije za neposrednu procenu šteta posete svako oštećeno domaćinstvo i na licu mesta procene štetu.

Međutim kada se radi o poplavama većih razmera, kada nije moguće ući u objekte, niti pronaći domaćinstva da bi se izvršila procena šteta na predmetima domaćinstva, predlaže se da se izvrši globalna procena šteta. Postupak u proceni bi bio sledeći: da se pre svega na izvesnom broju izabranih domaćinstava utvrdi, u cenama u vreme nepogode, prosečna nabavna vrednost oštećenih sredstava i predmeta, da se proceni starost da bi se utvrdilo sa kojim procentom treba da se konkretno njihova vrednost otpiše. Za uništene objekte bi se šteta obračunavala množenjem uništene površine sa procenjenom sadašnjom vrednošću stvari u objektu po $1m^2$.

12 PROCENE ŠTETA ZA KOJE NISU PREDVIĐENI ODGOVARAJUĆI OBRASCI

Štete se ne mogu proceniti na objektima kao što su spomenici kulture, muzejski eksponati, umetnička dela, arhive, biblioteke i sl. (npr. kod spomenika ili umetničkih dela, njihova vrednost se povećava sa godinama, a ne obrnuto). Za ove vrste šteta treba da se obrazuje posebna komisija od predstavnika Zavoda za zaštitu spomenika kulture, koje će proceniti štete što je moguće realnije i podneti nadležnoj komisiji izveštaj o procenjenoj šteti. Rezultati ove procene treba da se uključe u sumarne tabele, i to kao posebne stavke.

13 OBRADA I ISKAZIVANJE REZULTATA

Delimičnu obradu, radi dobijanja prvih rezultata, vršiće komisija procenitelja za područje svoje procene, nadležni opštinski organi za celu teritoriju opštine. Konačne verzije za republiku odnosno pokrajinu radiće za to određene organizacije.

Prvi rezultati obuhvataju rekapitulativni pregled procenjenih šteta, koje se iskazuje po oblastima delatnosti u svojini. Ovi rezultati se iskazuju na obrascu EInep-S1 (videti tab. 12 u dodatku).

Rezultati konačne obrade mogu se iskazati u mnogo varijanti, ali se po ovoj metodologiji predviđaju sledeći obrasci odnosno tabele.

Na obrascu Elnep-S2, treba da se daju podaci prema svojini i oblastima delatnosti sa sledećom podelom: objekti, oprema, dugogodišnji zasadi, osnovno stado, šume i zemljište, obrtna nenovčana sredstva, tekuća poljoprivredna proizvodnja, troškovi izazvani elementarnom nepogodom i indirektna šteta. U zaglavlju tabele nalaze se tri kolone: Iznos sredstava potrebnih za opravku oštećenih dobara, sadašnja vrednost uništenih dobara i ukupan iznos štete.

U sledeće tri tabele tj. u obrascima Elnep S3-5 daje se detaljan pregled osnovnih sredstava sa podelom na oštećene i uništene, i to njihova veličina u odgovarajućoj jedinici mere i iznos procenjenih šteta. Dalje se evidentiraju prirodni podaci o oštećenom i uništenom poslovnom prostoru, stanovima i stambenoj površini i to po vrsti zgrada i na kraju u obrascu S-5 daje se rekapitulacioni pregled troškova izazvanih poplavom. Po jedan primerak ovih rezultata dostavlja se i nadležnom republičkom odnosno pokrajinskom zavodu za statistiku.

14 PISMENI IZVEŠTAJ O IZVRŠENOJ PROCENI ŠTETA

Uz prve rezultate procene, neophodno je da se prilože pismeni izveštaji iz kojih treba da se vidi sledeće:

- ✓ vreme kada se poplava dogodila
  - ✓ veličina zahvaćenog područja
  - ✓ prosečna visina vode i najviša visina vode na poplavljenom području, kao i dužina zadržavanja izlivena vode
  - ✓ broj ljudskih žrtava, prema polu, godinama starosti i zanimanju
  - ✓ broj domaćinstava i lica zahvaćenih poplavom (i u tome broj dece)
  - ✓ da li je bilo organizovane odbrane od poplave
  - ✓ da li je pružena pomoć u spašavanju stanovništva i materijalnih dobara, njihovom smeštaju i prehrani, i ko je tu pomoć pružio
  - ✓ da li je bilo pojave epidemije, posebno kod stanovništva, a posebno kod stoke, jačih žarišta zaraznih bolesti i mere koje su preduzete da bi se sprečila oboljenja
  - ✓ da li je bilo potrebno da se izgradi privremeni smeštaj i da li je to učinjeno
  - ✓ da li je bilo prekida u redovnom odvijanju privrednog i društvenog života, i u kojoj dužini trajanja
  - ✓ da li je bilo prekida u održavanju školske nastave i za koje vreme i da li međe posle prekida da se produži sa nastavom u svim školskim zgradama
  - ✓ da li su nadležni organi doneli odluku o otpisivanju nekih doprinosa i u kojoj dužini trajanja
-
- ✚ u izveštaj treba da budu uključene i cene bilo za koju vrstu obračuna, ako ih je dala konkretna komisija
  - ✚ u posebnom poglavlju izveštaja treba da se predlože konkretne mere za otklanjanje posledica šteta od poplave izraženo u finansijskim i prirodnim pokazateljima
  - ✚ u izveštaj treba da bude dat i sastav komisije sa zanimanjima članova komisije
  - ✚ uz izveštaj o proceni šteta treba da budu priloženi i prepisi zapisnika sa svih sastanaka komisije, kako bi mogle da se sagledaju odluke komisije u vezi sa organizacijom procene i u vezi sa problemima koji su se javljali u toku procene

DODATAK

U tabeli 1 je dat pregled površina i objekata poplavljenih od spoljnih voda na teritoriji Srbije i Crne gore u poslednjih tridesetak godina. Tabela je preuzeta iz Statističkog godišnjaka Srbije i Crne gore štampanog u Zavodu za statistiku u Beogradu 2005 godine.

Tab. 1: Poplave i zaštite od voda
Tab. 1: Floods, protection against waters

	1975	1985	1989	1990	1991	1992	1993	1996	1999 ³⁾	2002 ³⁾	
ПОВРШИНЕ И ОБЈЕКТИ ПОПЛАВЉЕНИ ОД СПОЉНИХ ВОДА¹⁾ <i>AREAS AND FACILITIES FLOODED BY OUTSIDE WATERS¹⁾</i>											
Укупно, хиљ. ха	11,02	25,52	42,79	43,99	43,67	26,15	11,88	28,52	60,10	253,6	Total area, thous. ha
Обрадива површина, хиљ. ха	7,12	23,63	37,32	35,51	35,27	24,07	10,30	21,74	47,09	176,1	Cultivable area, thous. ha
Насеља	26	47	75	119	119	88	48	26	128	145	Settlements
Индустријски објекти	44	16	18	26	27	15	6	20	78	94	Industrial facilities
Железничке пруге, км	2	50	54	62	62	51	5	116	19	105	Railway lines, km
Путеви, км	38	136	196	301	291	263	112	211	226	535	Roads, km
ПОВРШИНЕ И ОБЈЕКТИ БРАЊЕНИ ОД ПОПЛАВА¹⁾ <i>AREAS AND FACILITIES PROTECTED FROM FLOODS¹⁾</i>											
Дужина насипа, км	2 526	2 791	2 844	2 799	2 679	2 877	2 964	2 932	3 148	3 248	Length of embankments, km
Укупно, хиљ. ха	1 036	1 048	1 322	1 121	1 140	1 053	1 053	1 186	1 734	1 338	Total area, thous. ha
Обрадива површина, хиљ. ха	849	830	850	898	928	868	873	951	1 376	1 098	Cultivable area, thous. ha
Насеља	473	468	476	465	510	494	489	371	541	566	Localities
Индустријски објекти	351	431	453	413	311	343	351	309	516	491	Industrial facilities
Железничке пруге, км	925	834	765	715	713	691	691	860	1 079	1 216	Railway lines, km
Путеви, км	3 903	3 329	3 242	3 219	3 431	3 674	3 633	2 417	3 303	3 113	Roads, km
ОДВОДЊАВАЊЕ¹⁾ - DRAINAGE¹⁾											
Одводњавање површине, хиљ. ха	1,37	1 593	1 992	1 955	1 916	1 866	1 858	2 042	2 073	2 068	Drained areas, thous. ha
Канали, км	20 114	24 127	23 182	23 568	23 806	24 735	23 711	26 975	27 205	23 383	Canals, km
Црпне станице	190	274	473	450	414	452	428	470	471	482	Pumping stations
Капацитети, м3/с	495	552	625	601	560	698	653*	663	815	5 291	Capacity, m3/sec
Инсталисана снага, kW	39 852	54 770	47 725	45 217	47 073	49 117*	43 865	46 758	52 944	51 967	Power installed, kW
ЕРОЗИЈА ЗЕМЉИШТА, км2 - LAND EROSION, km2											
Еродирано земљиште	...	5 064	1 113	1 113	... ²⁾	... ²⁾	1 009	623	3 486	284	Eroded land
Смирене површине од напада ерозије	...	802	336	336	... ²⁾	... ²⁾	102	79	1 544	199	Areas protected from erosion

¹⁾ Од 1993. године истраживање је трогодишње.

²⁾ Од 1990. године истраживање је трогодишње.

³⁾ Без података за Косово и Метохију.

¹⁾ Since 1993 this survey has been carried out on three-year basis.

²⁾ Since 1990 this survey has been carried out on three-year basis.

³⁾ Without data for Kosovo and Metohia.

Izvor: Službeni godišnjak Srbije i Crne gore, Zavod za statistiku, Beograd, 2005

Tab. 3: Elnep-01

(Vrsta elementarne nepogode)		ELNEP-01
Od _____ do _____		
(Vreme elementarne nepogode)		
OBRAZAC ZA PROCENU ŠTETE NA OŠTEĆENOM I UNIŠTENOM GRADJEVINSKOM OBJEKTU DRUŠTVENE SVOJINE		
Naziv organizacije-zajednice koja je pretrpela štetu _____		
Delatnost organizacije (grupa delatnosti) _____		
Mesto _____	Ulica i broj _____	
Opština _____		
1. Naziv objekta _____		
2. Lokacija objekta		
Mesto _____		
Opština _____		
3. Godina izgradnje objekta _____		
4. Da li je objekat oštećen ili uništen _____		
(za oštećen 1; za uništen 2)		
5. Gradjevinska veličina oštećenog ili uništenog objekta		
6. Podaci o oštećenim i uništenim stanovima		
broj stanova		
korisna površina u m ²		
7. Površina oštećenog i uništenog poslovnog prostora		
8. Troškovi opravka oštećenog objekata u hilj.din.		
(Preuzet se za poredajne obrasce)		
9. Knjigovodstvena sadašnja vrednost objekta u hilj.din. (za uništene)		
10. Vrednost spašenog materijala u hilj.din.		
(iz posebne specifikacije)		
11. Iznos štete (za oštećene 8-10 za uništene 9-10) u hilj.din.		
12. U oštećenim ili uništenim objektima stanovalo je		
domaćinstava		
lica		
_____ Članovi komisije		
Datum _____		
1. _____ 2. _____ 3. _____		

Izvor: Metodologija za procenu šteta od elementarnih nepogoda, Službeni list SFRJ 27/87

Tab. 4: Elnep-02

(Vrsta elementarne nepogode)	<input type="text"/>	
Od _____ do _____	<input type="text"/>	ELNEP-02
(Vreme elementarne nepogode)	<input type="text"/>	

**OBRAZAC ZA PROCENU ŠTETE OD ELEMENTARNIH NEPOGODA
NA OPREMI DRUŠTVENE SVOJINE**

Naziv organizacije udruženog rada - zajednice _____

Delatnost (podgrupa delatnosti) _____

Mesto _____ Ulica i broj _____

Opština _____

1. Lokacija opreme

Mesto _____

Opština _____

2. Tehnički naziv opreme _____

3. Da li je sredstvo

oštećeno _____

uništeno _____

4. Troškovi opravke oštećenog sredstva u hilj.din. _____
(Prenose se sa poredjine obrasca)

5. Knjigovodstveno sadašnja vrednost sredstva u hilj.din. _____
(Samo za uništeno)

6. Vrednost spašenog materijala u hilj.din. _____

7. Procenjena šteta (kod uništenog sredstva stavka 5 minus 6,
odnosno 4 minus 6 kod oštećenog sredstva) u hilj.din. _____

Članovi komisije:

U _____ 1. _____

Datum _____ 2. _____

3. _____

Izvor: Metodologija za procenu šteta od elementarnih nepogoda, Službeni list SFRJ 27/87

Tab. 6: Elnep-11a

ELNEP-11a

(Vrsta elementarne nepogode)

Od (Vrsta elementarne nepogode)

OBRAZAC ZA PROCENU ŠTETE NA OŠTEĆENIM I UNIŠTENIM ZGRADAMA NA KOJIMA POSTOJI PRAVO SVOJINE GRAĐJANA.

1. LOKACIJA ZGRADE

Mesto

Ulica i broj

Opština

2. VRSTA ZGRADE

Stambena zgrada	1
Zanatska radnja	2
Ugostiteljska radnja	3
Zgrada za ostale poslovne svrhe	4
Vikend kuća	5
Ekonomski zgrada na individualnom poljoprivrednom gazdinstvu	6
Šopa, garaža i sl.	7
Crkva, manastir i sl.	8
Objekat u izgradnji	9

3. GODINA IZGRADNJE ZGRADE

4. OŠTEĆENJE ZGRADE

oštećena	1
uništena	2

5. PODACI O OŠTEĆENIM I UNIŠTENIM STANOVIMA

a) broj stanova

b) korisna površina stanova u m²

6. KORISNA POVRŠINA OŠTEĆENOG I UNIŠTENOG POSLOVNOG I POSLOVNOG PROSTORA - u m²

7. TROŠKOVI OPRAVKE OŠTEĆENE ZGRADE

8. PROCENA ŠTETE NA UNIŠTENIM ZGRADAMA

8.1. Ukupna korisna površina zgrade u m²

8.2. Cena po m² korisne površine u hilj. din. ....

8.3. Nabavna vrednost zgrade (8.1. x 8.2)

8.4. Iznos amortizacije

8.5. Sadašnja vrednost zgrade u hilj. din. (8.3-8.4)

9. VREDNOST SPAŠENOG MATERIJALA u hilj. din. ....

10. UKUPAN IZNOS ŠTETE u hiljadama dinara

(za oštećene zgrade 7-9 za uništene zgrade 8.5-9)

11. U OŠTEĆENIM I UNIŠTENIM STANOVIMA STANOVALO JE

a) domaćinstava

b) lica

Tehnički opis objekta

Izvor: Metodologija za procenu šteta od elementarnih nepogoda, Službeni list SFRJ 27/87

Tab. 10: Elnep-15

ELNEP-15

(Vrste elementarne nepogode)
 Od _____ do _____
 (Vreme elementarne nepogode)

(Opština)

OBRAZAC ZA PROCENU ŠTETA
 na dugogodišnjim zasadima i šum-
 skom fondu, tekućoj poljoprivred-
 noj proizvodnji i zemljištu na
 kojima postoji pravo svojine

		Jedi- nica mere	Količina		Iznos procenjene štete u hilj. din.		
			ošte- ćena	uniš- tana	na ošteće- nim sred- stvima i proiz- vodnji	na unište- nim sred- stvima i proiz- vodnji	svega (6+7)
1	2	3	4	5	6	7	8
A. Dugogodišnji zasadi i šumski fond							
1	Voćnjaci	br. stabala ha					
2	Vinogradi	br. šokota ha					
3	Šume	m ³ ha					
B. Tekuća proizvodnja							
1	Žitarice	tona					
2	Industrijsko bilje	tona					
3	Povrtarsko bilje	tona					
4	Stočno krmno bilje	tona					
5	Livade	tona					
6	Voćnjaci	tona					
7	Vinogradi	tona					
8	Rasadnici	ha					
C. Zemljište							
1	Privremeno onesposob.	ha		xxx		xxx	
2	Trajno onesposobljeno	ha	xxx		xxx		

U _____ Datum _____

Članovi komisije,
 1. _____
 2. _____
 3. _____

Izvor: Metodologija za procenu šteta od elementarnih nepogoda, Službeni list SFRJ 27/87

Tab. 12: Elnep-S1

(Vrsta elementarne nepogode)

Od _____ do _____

(Vreme elementarnih nepogoda)

ELNEP-S1

PRVI REZULTATI PROCENJENIH ŠTETA PO OBLASTIMA,
DELATNOSTI I SVOJINI ZA TERITORIJU _____

	Iznos sredstava potrebnih za opravku oštećenih dobara	Sadašnja vrednost uništenih dobara	Ukupan iznos šteta (2+3)
1	2	3	4
Ukupno			
<u>Materijalna dobra društvene svojine</u>			
Industrija i rudarstvo			
Poljoprivreda i ribarstvo			
Šumarstvo			
Vodoprivreda			
itd. prema Jedinstvenoj klasifikaciji delatnosti, s tim da se kod SIZ stanovanja izdvojeno iskažu štete na stambenom fondu			
<u>Materijalna dobra na kojima postoji pravo svojine građana i građ. pravnih lica</u>			
Mat. dobra zemljoradnika			
Mat. dobra prevoznika			
Mat. dobra trgovaca			
Mat. dobra ugostitelja			
Mat. dobra zanatlija			
Mat. dobra ostalih slobodnih zanimanja			
Stambene zgrade			
Predmeti za lične potrebe			
Vikend kuće			
Pomoćne zgrade			
Crkve, manastiri, samostani			
<u>Troškovi društveno-političkih zajednica izazvani elementarnom nepogodom</u>			
- Ukupno (iz ELNEP-S5)	xxx	xxx	

Izvor: Metodologija za procenu šteta od elementarnih nepogoda, Službeni list SFRJ 27/87

Tab. 13: Elnep-S2

(Vrsta elementarnih nepogoda)

Od _____ do _____

Vreme elementarnih nepogoda)

ELNEP-S2

REZULTATI PROCENJENIH ŠTETA PREMA VRSTI MATERIJALNIH DOBARA, SVOJINI I OBLASTIMA DELATNOSTI ZA TERITORIJU _____

	Iznos sredstava potrebnih za opravku oštećenih dobara	Sadašnja vrednost uništenih dobara	Ukupan iznos šteta (2+3)
1	2	3	4
<u>Ukupno</u>			
gradjevinski objekti oprema dugogodišnji zasadi osnovno stado šume i divljač zemljište obrtna sredstva tekuća poljoprivredna proizvodnja troškovi OUR - zajednice indirektna šteta	xxx	xxx	
<u>Materijalna dobra društvene svojine</u>			
gradjevinski objekti oprema itd.			
<u>Industrija i rudarstvo</u>			
gradjevinski objekti oprema itd.			
<u>Materijalna dobra na kojima postoji pravo svojine građana i građansko pravnih lica</u>			
gradjevinski objekti oprema itd. prema obrascima ELNEP-11 do ELNEP-16			
<u>Troškovi društveno-političkih zajednica izazvani elementarnom nepogodom</u>	xxx	xxx	
(Specificirani prema tabeli ELNEP-S5)			

Izvor: Metodologija za procenu šteta od elementarnih nepogoda, Službeni list SFRJ 27/87